

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Feria V. Post Dominicam III. Quadragesimæ. Socrus autem Simonis
tenebatur magnis febribus. Luc. 4.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

cis reduplicatione. Cant. 1. Ecce tu pulcra es
(intus) anima mea: ecce tu pulcra es, (foris)
& cap. 4. Quam pulcra es amica mea? quam
pulcra es? Ambros. legit bona & ait bona
verbis; & moribus: Glossa, intus & foris.

Idem figuræ abs te reposunt. 3. Arcam
testamenti iussit Deus auro mundissimo
vestiri intus, & foris. Exod. 25. Sic enitere
debet charitate animus, & opus.

Alioquin omnia sunt hypocritis mera. II. Qui vero in templo Sanctos simu-
lant, & domi diabolica vivunt. 1. Hi simi-
les sunt babylonici status: Baruch. 6. quæ
foris inaurata, intus ab serpentibus ero-
debantur. Ita isti, ut non sint homicidae,
adulteri, fures; at intus sunt ambitiosi,
auari, &c. 2. Aethiopæ splendida erant
olim palatia: at atri intus iniquili, truces,
toruque Mauri. 3. Iure Deus in Leuitico
vetuit esum cygni: quod candidissimus
plumis; at carne sit ater, & insipidus.
Quot olores hodie in Clero, Religiosis?
&c. Niuei apparent, cygnænumque so-
nant: at cetera corui sunt. 4. Clament li-
cer: Domine nonne in nomine tuo prophetau-
mus? Matth. 7. At nescio vos. Hic populus labiis
me, &c. Vox est Iacob: at manus sunt Esau.
Genes. 27. Vah, quot ablutionibus vte-
bantur Pharisei? Sepultra dealbata fa-
cessite.

P A R S IV.

De Traditionibus.

Quare discipuli tui transgredituntur tradi-
tiones seniorum? Haec sunt duplices, A-
postolicae, & Ecclesiasticae. Et illæ rursus
alia sunt theoretæ de rebus fidei: mo-
rum ac ceremoniarum: aliae & practicæ.
Vtræque & creditu, & obseruatu necessa-
riae: et si de iis in S. Paginane c. gry. 1. Ut
Biblia esse Sacram Scripturam: Hoc Eu-
angelium esse Marthæ: infantes baptizan-
dos. 2. Apostolus, Heb. 9. ait Pontifi-
cem V. Testamenti sue uisse capita popu-
li aspergere sanguine; idque cum lana &

hyssopo: de quibus tamen nusquam in
Lege: ergo ex sola traditione.

3. Idem ait Act. 20. dixisse Dominum:
Beatus dare, quam accipere: cum tamen id
nusquam in Euangeliō: ergo in tradicio-
ne. 4. Et Ioan. vltim. plura dixit, & fecit
Dominus, quam scripta sint; quare &
plura sunt acceptanda. 5. Quare, 2. Thes-
salon. 2. State, & tenete Traditiones, quas ac-
cepisti, siue per sermonem, siue per epistolam. Et
2. Corinth. 11. Sicut tradidi vobis, præcepta
mea tenete.

F E R I A V. POST DOMINI-
cam III. Quadragefimæ.

Socrus autem Simonis tenebatur
magnis febribus.

L U C . 4.

H Abiitauit Arca Domini, 2. Reg. 9. in dome
Obededom tribus mensibus, & benedixit
Dominus Obededom, & omnem domum eius.
Arca fœderis, & Arca Noe est Iesus: Hic
init domum Petri; Et en benedictio-
nes.

Super quibus nos

- I. De afflictionibus.
- II. De Petri, Ecclesiæque Cœlibatu.
- III. De socru Petrifœbricitante.
- IV. De Febrivaria.

P A R S I.

De afflictionibus.

I. V Rbe Romana magnis exultante le-
viles sunt
titis, ob deuictam Carthaginem i pellendo
Hannibalemque occisum, Q Metellus otio.
in senatu dixit; metuendum Vrbi iam
plus ab otio, quam ante à bello, & Han-
nibile.

Appius item Claudius alias aiebat: Pa-
cebllum vitius Romanis est: & quam otium
melius negotium. Ita Christiani tribulatio-
num turbines, quam Zephyri delicia-
rum utiliores.

2. Ideo

1. Ideo in terra promissionis nunquam stirpiter voluit hostes occisos Deus: ut iis Israel & exerceretur, & probaretur.
2. Ita in mundo per elementorum dissipata virtutis fidia, proueniant generationes rerum. Illa nisi frigida calidis, humentia fiscis concorditer miscerentur, iam Vniuersum rediret in confusum chaos. Ita anima eueniret, cui ad votum daret omnia Deus; nec sineret aduersis exerceri.
3. Cauenda. 3. Ideo Ps. 118. Bonum mihi, quia humiliaris. si me: Aug. vertit: tribulaſti me. 4. Quin o-
4. Humili- mnes Sancti canunt, Ps. 89. Letati ſumus pro-
tui ſtabi- diebus, quibus nos humiliasti: annis, quibus vi-
lenda.
5. Firmata. 5. Nescit; at vſu didicit Paulus, quid Angelus Satanæ colaphisans ſibi confe-
ret. 2. Cor. 12. Nimirum Ne magnitudo reue-
lationum extollat me.
6. Animabunda. II. Quare ut ſauiens procella diluuij arcam denique in ſummis montium ſtitit, aſtris tanto vicinorem, quanto iactan-
tior vndis fuerat: ita animas Deus affli-
tas euehit, &c. Gen. 7. Multiplicata ſunt aqua, & eleuauerunt arcam in ſublime a terra.
7. Opulenta exſtru- Iobo quis afflictior? Ateodem poſtea quis gloriosior? cap. vltim. Omnia reddita ſunt ei duplicitia. Durate fideles: Centuplum accipietis, & vitam aternam poſidebitis. Matth. 19.
8. Merito augendo. Matth. 13. Simile eſt regnum cœlorum fer-
mento, tribulationum aceruo, quod mulier idque ma- anima pia abſcondit in farine ſatis tribus:
in paſſione peccatorum, patientiæ, meritorum: vi-
ta iis fermentescant. 1. Nam quantum quid patitur, aīvit Philosophi, tantum reagit: ita patiens afflictiones anima patiendo pro-
meretur; & promerendo patitur. 2. Quin imo nunquam agendo tantum, quantum patiendo, crescit meritum. Nam magna egit Iesus: at maiora pertulit, his que debentur eius merita potiora. Hinc tanti Crux eius, & mors. 3. Et vere Rom. 9. Non ſunt condigne paſſiones huius temporis

ad futuram gloriam non ait. *actiones.* Ideo Deus, quos diligit, caſtilat: vt Iobum vlcere, Tobiam cœcitat, Apostolos tempeſtate, morte Lazarum, febre ſocrum Petri.

PARS II.

De Petri, Ecclesiæque Caſlibatu.

1. Tert. 1. de Monogamia ait: Petrum *Apostoli ſolum inuenio maritum, propter ſocrum, calibes fue-*
re. At vocatus ad Apoſtolatum vere profi-
tebatur, Matth. 8. Ecce nos reliquimus omnia:
ergo & vxorem. Non igitur ea Sacerdo-
tibus hoc exemplo promittit: ſed adem-
tæ ſunt vxores: Hocque magis concubi-
næ. 1. Frequens fuit ſacris inauguriari
maritos: at inaugurate quoque ab tho-
ro coniugaliter separari: ad reuerentiam Sa-
cerdotij, & ſanctimoniam. 2. Hodieque Schismatici Græci prius ducunt virgi-
nem: quam initientur: eaque defuncta
alteram ducere nefas habent.

II. Figuras cœlibatus amas? 1. In Legē *Figure naturæ Abel cœlebs egit, Gen. 4.* 2. Et Gen.
14. Melchizedech Sacerdos. 3. In Nouo T. IESVS: Apostoli, &c. 1. Cor. 17. Volo au-
tem omnes eſſe ſicut meipſum: dico autem innu-
ptis & viduis: bonum eſt illis, ſi ſic permaneſtint,
ſicut & ego. 4. Sacerdotes V. Test. teſte Hieron. contra Iouin. oues, boues oblaturi &
domo ſua abſcedeſtant, & foris ſe inedia
emacerabunt. Quo magis Myſta Christia-
nus? Nec cogite de muliere citra auerſationem. 5. Nam vas manuæ custos, au-
reum intuſtotum eſſe oportuit: Hebr. 9.
Ita Sacerdos Iesu.

III. Romanis nefas olim foeminas caſtra ſtra ſequi. Ideoque Darius, & Antonius Caſtrorū. putantur caſtris exutis fuſſe: quod eas ad-
miſſent. 2. Et Scipio Africanus, teſte Val.
Max. Numantiam obſidens duo millia
meretricum caſtris expulit. 3. Anideo caſ-
tra ab caſtrando dicta ſunt?
Ideo certe Ecclesia, Can. 6. Terribilis eſt Similitus Ec-
clēſia.

K k k k 3

vt caſ- cleſia.

*vt castrorum acies ordinata: cuius Duces Sacra-
cerotes. Hinc præcipit illa, 2. Timoth. 2.
Nemo militans Deo, implicet se negotiis secula-
ribus: minus pollutis & carnalibus.*

*Quia Theo-
logica est.*

*Cicero, repudiata Terentia, roganti
Hircio, suam duceret sororem, ait. Non
possim & rei uxori, & Philosophie operam
dare. Minus Sacerdos vel Theologiae, vel
Sanctimoniae. Milites olim domo exeun-
tes, ad dicendum militiae Sacramentum,
dicebant:*

*Castrapeto: valeatque Venus, valeantque pu-
ella.*

P A R S III.

De Socru Petri febricitante.

*Nature
humana
febrientis
paroxysmi*

*I. Petrus socius tenebatur febribus. Humana
natura est mater: filia Ecclesia: huic
desponsatus Petrus fuit. O quantis illa
febribus astutauit, & quam diu? & iis con-
tagiosis, violentis, lentis, vis morbi ad om-
nes pertransit: non erat sanitas omni
carni.*

*Paroxysmos enumeret? Paradisiacum:
Caynimum: Diluuialem 40. dierum: Pa-
triarchalem: Aegyptium 40. annorum:
Eremiticum Israelitarum: Mosaicum:
Ducalem, Regium, Babylonicum, deni-
que exitialem. Quid de hortensi dicam, à
Christo perpeccum agonisticum? Quid de
Cruciario? Crises hæ vniuersas. Etsi ad dictas
annumeres & hasce: Flagrantis Sodome:
Gen. 19. Aestuantis Samariæ, 4. Regum 17.
Ab siti & siccitate triennali. Ignium cœ-
lo lapsorum ad Eliæ vocem, queis
quinquagenaria absumunt sunt: Aliasque
similes.*

*Diuturni-
tas.*

*Hæmorrhioisse 10. annis ægræ miser-
tus Iesus. Luc. 8. At hac mundus febri con-
ficitatus fuit quater millibus annorum,
sic ut à planta pedis, usque ad verticem non es-
set sanitas in eo. Isa. 1.*

Remedias.

II. Modos sui sanandi expertus est pe-

*ne omnes. Ut Balnea maris rubri, Jordani-
nis, diluuij, sanguinis victimalis. Diætas:
vt famem septennem in Aegypto: Moy-
ses 40. dierum iejunium in deserto. Cœli
mutationem migrando ex Aegypto in
desertum, in Chanaan: mutationem cibi,
ideo manna datum. Frustra omnia.*

*Consuluit varios natura humana, vt
sanaretur: Ut Patriarchas, Prophetas, Re-
ges: Demum ita cum Job. 19. queritur.
Miseremini meis saltæ vos amici mei, quia ma-
nus Domini tetigit me. Amicos vocat An-
gelos: Sic Patres explicat. Ita cum David
orabat, Psalm. 84. Ostende nobis Dominem i-
sericordiam tuam. Et hoc frustra. Donec
Deus ipse naturam humanam assume-
ret: Tunc, ait August. magnus de cœlo medicus
venit, quando magnus in terris iacebat agrotus.*

*III. Et introiuit in domum Simonis. Quæ
domus? 1. An B. Mariæ uterū? De qua
Psalm. 92. Domum tuam Domine decet san-
ctitudo in longitudine dierum. 2. An ipsa hu-
manitas nostra? De qua Ioan. 1. Verbum
caro factum est, & habitavit in nobis. 3. An
hic mundus? Quo domus aspectabilis
nulla splendidior. Huius muri sunt
montes, cœli fornices, terra paupi-
mentum. Aer & aqua sunt atria, nouem cœli
contignationes, Planetæ fenestræ, portæ
quatuor Oriens, occi: meridies, septen-
trio. In hoc iacebat æger homo.*

P A R S IV.

De Febris variis.

*Tenebatur magnis febribus. Hæ variæ.
Quotidiana. Ut gula. 1. Hac epulo est
mortuus. Luc. 16. Hanc incidit Adam, Ge-
nes. 3. quod crudum pomum comedisset.
3. Esau item. Genes. 25. quod lentem com-
edisset. 4. Hac periit Sodoma, Genes. 19.
Vnde Ezech. 16. Hæc fuit iniquitas Sodoma:
superbia, saturitas panis, & otium eius, & filia-
rum eius.*

*Febris illa facile mutatur in aliam. Ita
gula*

gula in libidinem. Sic Loth, Genes. 20. 8. brius commisit incestum. Noe, Genes. 9. ebrius ijs nudatur, quæ 600. annis texerat. 2. Aut in idolatriam transit. Ita Israelitæ sedebant, & bibebant, & surgebant ludere. Ps. 72. Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum.

Tertiana tenentur inconstantes, qui sunt ut arundines vento agitate. Matt. 11. Qui ut canes reuertuntur ad vomitum. Hac laborauit Pharaoh : Exod. 9. populum dimittere iam volens ; mox nolens. Et Achab. 3. Reg. 21. coram Domino se iam humilians : mox ad grauiora relabens.

Quartana vexantur luxuriosi : prima dies est suggestionis, secunda delectationis, terria consensus, quarta operis. Ea vrebatur Magdalena, Samaritana, Adultera, David, Herodes, Saræ mariti. 7. Senes contra Susannam. Ea omnium est pertinacissima.

Continua est Auaritia : hæc insatiata nunquam remittit : nec noctu. Vnde ille in strato, Luc. 11. Quid faciam, ait, destruam horrea mea. Sic Iudas, Matth. 26. Quid vultis mihi dare. & dormientibus cæteris, ipse venit cum cohorte militum ut caperent Iesum.

Lenta febrilaborant acediosi : quales Matth. 20. Quid statim hic tota die otiosi ? Tales & Sodomita : vnde & perditis sunt. Horat.

Otium Reges, prius & beatas Perdidit vites.

Pestilens febris est hæresis, contagiosa comprimis, ac perniciosa. O vos, qui hac laboratis, ad dominum Petri accedite, quæ est Ecclesia. In hac & medicus & medica est.

Venit IESVS in ciuitatem Samariae, que dicitur Sichar.

Ioan. 4.

Rachael, Gen. 29. adaquatura gregem ad puteum venit; venit & Iacob, eius consobrinus, ac proin osculatus est eam, & hoc futuri fundamentum matrimonij erat. Ita Samaritana & Christus ad puteū conueniunt, colloquuntur; ac ad spiritale matrimonium sese initiantur.

Super quibus nos

- I. De Gratia præueniente.
- II. De Iesu fatigato.
- III. De petente Iesu bibere.
- IV. De causatione Samaritana.

P A R S I.

Degratia præueniente.

Theologis de gratia præueniente do- ^{Eae}
cetur ea; quæ sotipos in peccatis ex- ^{1. Lux.}
fuscat.

1. Qualis Act. 9. Saulem subito circumful-
fit lux de cælo, adhuc spirantem minarum ac
cadis in discipulos. Pro hac luce orat Ps. 41.
Emittel lucem tuam, & veritatem tuam, ipsa
me deduxerunt, & adduxerunt in montem
sanctum tuum. 2. Hæc stella est, Matt. 2. quæ ^{2. Stella.}
antecedebat Magos.

3. Tres Marie Dominum vñcturæ, ^{3. Sol ories.}
Marc. 16. orto iam sole gratia præuenien-
tis veniebant. Ita peccatores post passio-
nem exeunt è peccatis, veniunt cum a-
romatibus contritionis, confessionis, sa-
tisfactionis, orto iam sole. Nam Psalm. 126.
Vanum est vobis ante lucem surgere, surgite post-
quam federitis, qui manducatis panem doloris:
quasi dicat: Sineluce gratiae nihil poten-
tis: At cum ea vos in cursu peccatorum
fliterit, ut sedeatis ad rationes cum con-
ficien-